

44p/18/26.78

DARBININKAS

Vol. LXXIV, Nr. 43

Lapkričio - November 10, 1989 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Prezidentas George Bush gruodžio 2 ir 3 d. susitiks su Sov. S-gos prezidentu Gorbačiovu Viduržemio jūroje, kur jie atplauks karo laivais.

Rytų Vokietijos vadui Egon Krenz prieš išvykstant į Maskvą vizito, 300,000 Rytų vokiečių Leipzige suruošė demonstracijas ir reikalavo laisvų rinkimų, slaptos policijos panaikinimo ir įteisinto nelegaliai veikiančio Naujo forumo.

Pittsburgho universitete vyksta 1985 m. pradėtos Chautauqua konferencijos tęsinys. Šiose konferencijose paprastai dalyvauja nevalstybinės organizacijos ir atskiri piliečiai. Šio konferencijai turėjo dalyvauti ir Sov. S-gos laikraščio *Argumenty i Faktų* atsakingas redaktorius Vladislav A. Stakov, kurį partija reikalavo pašalinti iš redaktoriaus pareigų. Pagal partijos įsakymą jis turės būti Maskvoj, ir dėlto į konferenciją neatvyko.

Prezidentas George Bush pasiuntė į Lenkiją trijų sekretorių vadovaujamą ekspertų delegaciją susipažinti su Lenkijos ūkio problemomis ir patarti kaip geriausia sunaudoti JAV teikiamą ūkinę paramą.

Sov S-gos prezidentas Gorbačiovas, lankydamasis Suomijoje, pažadėjo panaikinti Baltijos jūroje laikomus branduolinius povandeninius laivus ir atitraukti trumpų nuotolių branduolinius raketas į tokias sritis, iš kurių jos negalėtų pasiekti šiaurinės Europos taikinių.

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl pažadėjo Lenkijai suteikti 1 bil. dol. ūkinės paramos.

Ispanijos parlamento rinkimus vieno atstovo dauguma laimėjo kraštą valdžiusi ir min. pirmininko Filipe Gonzales vadovaujama Socialistų partija.

JAV paskelbė, kad Izraelis padėjo Pietų Afrikai pasigaminti vidurinės tolinės raketų.

Švediją valdanti Socialdemokratų partija, minėdama savo veiklos šimtmetinę sukaktį, nutarė sumažinti pajamų mokesčio dydį aukščiausius atlyginimus gaunančiai grupei iš 72 iki 55 proc.

J. T. Aukštasis komisaras pabėgėlių reikalams Jean-Pierre Hocke pasitraukė iš pareigų, nes jam buvo prikišamas agentūros pinigų eikvojimas jo ištaigingom kelionėm ir vaišėm apmokėti.

Rytų Vokietija paskelbė amnestiją visiems, kurie pabėgo ar bandė pabėgti per Berlyno sieną ir visiems sulaikytiems per demonstracijas. Taip pat buvo atšauktas draudimas vykti į Čekoslovakiją be vizų.

Nikaragvos prezidentas Daniel Ortega Savedra paskelbė nutraukusį paliaubas ir įsakysias savo kariuomenei pradėti veiksmus prieš partizanus, bet kiek vėliau ėmė nuo šio pareiškimo išsisukinėti.

Olandijos min. pirmininkas Ruud Lubbers vėl sudarė koalicinę vyriausybę, palinkusią į kairę.

Vengrijos parlamentas nutarė atskleisti gyventojų, kaip krašto prezidentas turės būti renkamas: parlamento ar visų balsuotojų. Gyventojų atskilimas įvykis lapkričio 26.

LIETUVIŠKA PILIETYBĖ SVARSTYTA PERSITVARKYMO SAJŪDŽIO SEIME

— Okup. Lietuvos piliečiams leidžiama naudotis ir SSSR pasais —

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo aštuntoji sesija spalio 24 priėmė nutarimą.

Lietuvos TSR pilietybės klausimu Nutarimas buvo priimtas po ilgų, karštų diskusijų, kurių metu buvo stengiamasi tiksliai aptarti Sąjūdžio poziciją įstatymo atžvilgiu. Pasak Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio, pati didžiausia siūlomo įstatymo politinė problema buvo santykis su TSRS pilietybe.

Kaip žinia, per paskutinę Lietuvos TSR Aukščiausios tarybos sesiją pilietybės įstatymas buvo diskutuotas, bet galutinių nutarimų nepriimta.

Seimas mano, kad Lietuvos TSR pilietybės įstatymas gali būti priimtas šiomis sąlygomis ir su toliau nurodomais papildymais.

1) Lietuvos TSR konstitucijos 57 straipsnyje turi būti padaryta pataisa prieš svarstant ir priimanant pilietybės įstatymą, kad šis straipsnis skambėtų taip: "Lietuvos TSR pilietis turi laikytis Lietuvos TSR konstitucijos ir Lietuvos TSR įstatymų".

2) Pilietybės įstatymui reikalinga tokia preambė: "Šis Lietuvos TSR pilietybės įstatymas kyla iš Lietuvos konstitucijos 31 straipsnio ir neregamentuoja santykių su Lietuvos Respublikos pilietybe. Kadangi Lietuvos TSR nėra tarptautinės teisės subjektas, Lietuvos TSR pilietybė galioja tik Lietuvos TSR ribose. Jos tikslas sukurti teisingą galimybę ginti Lietuvos TSR

nuolatinių gyventojų interesus ir sudaryti sąlygas jai dalyvauti atkuriant suverenią Lietuvos valstybę".

3) Pilietybės įstatymo pirmas straipsnis turi prasidėti žodžiais: "Teisė į Lietuvos TSR pilietybę turi...", toliau kaip tekste:

4) 35 straipsnis turi būti toks: "Šio įstatymo pirmame straipsnyje nurodyti asmenys, kol jie laisvai apsisprendžia dėl pilietybės, gali naudotis Lietuvos TSR piliečio teisėmis dvejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo. Jokia šio įstatymo nuostata negali būti aiškina kaip Lietuvos TSR piliečio įsipareigojimas kurios nors kitos valstybės ar jos nustatytos pilietybės atžvilgiu. Laikotarpiu, kol Lietuva dar nėra atgavusi visiško valstybinio suvereniteto, Lietuvos TSR piliečiams leidžiama naudotis ir TSRS pasais. Lietuvos TSR pilietybės įstatymas įsigalioja nuo jo priėmimo dienos, o jam visiškai įgyvendinti nustatomas dvejų metų terminas nuo jo įsigaliojimo".

5) Seimas mano, kad Lietuvos TSR Aukščiausioji taryba turėtų grįžti prie rinkimų į Lietuvos TSR Aukščiausiąją tarybą įstatymo ir jų datos, būtinai pataisyti

nutarimą dėl rinkimų įstatymo įsigaliojimo tvarkos.

Kai kurie Sąjūdžio seimo bei seimo tarybos nariai aiškino, kad kol nėra atstatyta Lietuvos suverenitetas, nėra reikalo priimti pilietybės įstatymo. Šios pozicijos laikosi Estijos ir Latvijos liaudies frontai, kurie yra pasisakę už pilietybės svarstymą tik atstatius valstybinę nepriklausomybę.

Demokratų partijos atstovas ir Seimo narys Saulius Pečeliūnas dar pridūrė, kad toks nutarimas konfliktuoja su demokratų partijos pradėta TSRS pilietybės atsiskykimo akcija.

Dėl šios kritikos galutiniame nutarimo variante įtrauktas punktas dėl to, kad pilietybės įstatymas neregamentuoja LTSR pilietybės santykių su Lietuvos Respublikos pilietybe, ir kad LTSR pilietybė galioja tik LTSR teritorijoje. Per dvejus metus, kol bus įgyvendintas įstatymas, tikimasi, kad Sąjūdis turės pakankamai jėgų išspręsti ir šiuos klausimus.

Galutinio nutarimo variantas priimtas didžiume balsų persvara: iš 142 sesijoje dalyvavusių seimo narių, 24 balsavo prieš, 10 susilaikė, 108 pritarė nutarimui.

(LIC)

Vilniaus universiteto ansamblis atlieka programą Chicagoje. Nuotr. Ed. Šulaičio

PASISAKO UŽ KARINIŲ ŠAUKIMŲ SUSTABDYMĄ

(New Yorkas, 1989 spalio 30 LIC) Sąjūdžio 8-toji sesija, įvykių spalio 24, svarstė jaunuolių karinės tarnybos klausimą ir nutarė prašyti Lietuvos TSR Aukščiausiosios tarybos sustabdyti jaunuolių šaukimą į okupacinę kariuomenę, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Idomu pastebėti, kad Sąjūdžio seime rezoliucija remiasi tais pačiais argumentais ir tarptautinėmis konvencijomis, kurių pagrindu Lietuvos Laisvės Lyga paskelbė karinių bilietų grąžinimo akciją.

Spalio 22 Laisvės lyga ir jaunalietuviai surengė mitingą Kalnų parke protestuojant prieš Lietuvos jaunuolių ėmimą į tarybinę armiją. Taip pat įvyko eitynės į Lenino rajono karinį komisariatą bei piketas prie centrinio jaunuolių paskirstymo punkto.

Akcijos metu grąžinta 26 prarašymo liudijimai ir kariniai bilietai. Pasak šiuo metu JAV-bėse viešėjančio Lygos lyderio Anta-

no Terlecko, ligi šiol yra sugrąžinta arti 900 karinių bilietų. Pateikime Sąjūdžio seimo rezoliuciją karinės tarnybos klausimu.

1940 metais Lietuva buvo TSRS okupuota ir aneksuota. Tokią išvadą padarė Lietuvos TSR Aukščiausios tarybos komisija 1989 metų Vokietijos-TSRS sutarties pasėkmėms tirti. Šios išvados Lietuvoj niekas oficialiai nepaneigė. Ženevos konvencijos, kurią 1954 metais TSRS ratifikavo, 51-ame paragrafe tvirtinama, kad okupuojanti valstybė negali versti globojamam asmeniui tarnauti jos ginkluotose ar pagelbinėse pajėgose.

Remdamiesi šiuo dokumentu ir vadovaudamiesi Lietuvos TSR konstitucijos 70-tuoju straipsniu, reikalaujame, kad Lietuvos TSR Aukščiausioji taryba: 1) Sustabdytų TSRS gynybos ministro įsakymą dėl jaunuolių šaukimo į tarybinę armiją; 2) Sustabdytų Lietuvos TSR Baudžiamojo kodekso 74-to straipsnio vykdymą, numatantį teisminį jaunuolių persekiojimą už atsiskykimą tarnauti tarybinėje armijoje; 3) Uždraustų milicijai bei prokuroro sankcijos paimti jaunuolius ir juos perduoti kariškiams.

Kol šie klausimai bus sprendžiami, siūlome priimti nutarimą, kad nuo karinės prievolės būtų atleisti tie jaunuoliai, kurie pareiškė norą dirbti pagal sutartį Lietuvos TSR milicijos padalinuose, sanitarais invalidų ir vaikų namuose, medicininėse įstaigose.

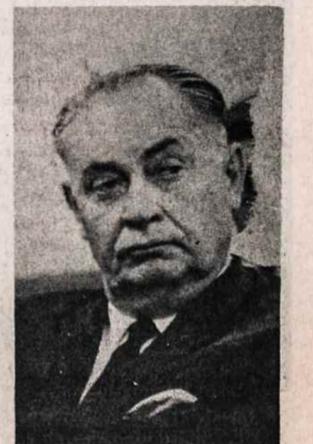
(LIC)

Bulgarijos komunistų partijos vadas Tedor Živkov, iki šiol pasižymėjęs kietos rankos valdymu, pažadėjo įvykdyti eilę politinių ir ūkinių reformų.

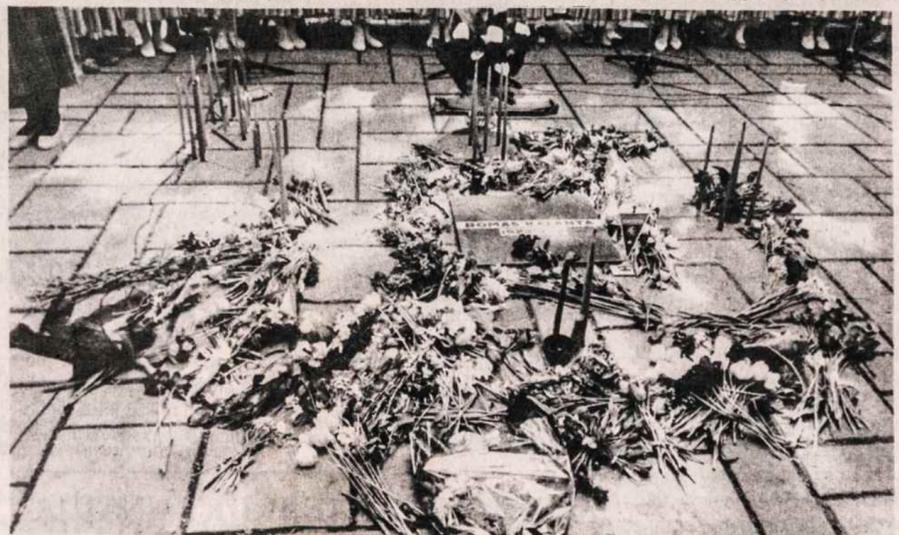
dos LB pirmininkas.

1962 vasario 10 paskirtas Lietuvos konsulu Kanadai Toronte. Tų pačių metų rugpjūčio 21 pakeltas generaliniu konsulu.

Reiškėsi ir kaip rašytojas. Išleido novelių rinkinį 1928 — *Ryto kraujas* ir poemą *Pajūrio himnas* 1931.

Gen. konsulas dr. Jonas Žmuidzinis

Kauno teatro sodelyje gėlėm ir žvakėm papuošta vieta, kur 1972 metais susidegino Romas Kalanta, šaukdamas "Laisvės Lietuvai". Į grindinį įmūryta memorialinė lenta.

JAV 117 KONGRESMANŲ RAGINA PREZIDENTĄ BUSH VIEŠIAU PASISAKYTI UŽ PABALTIO VALSTYBES

Šimtas penkiolika JAV kongresmenų prisijungė prie kongresmenų Don Ritter iš Pensilvanijos ir Dennis Hertel iš Michigano ir pasiuntė laišką Busho vyriausybei, ragindami prezidentą "įsakyti Valstybės sekretoriui peržiūrėti JAV politiką Baltijos valstybių klausimu ir kad tasai klausimas būtų įtrauktas į regioninių reikalų statusą. Tai užtikrintų mūsų vyriausybės įsipareigojimą Baltijos valstybių nepriklausomybei atgauti".

Kongresmenai savo laiške pažymi, jog Amerika niekada nesutiko su Sovietų Sąjungos okupacine Estijos, Latvijos ir Lietuvos padėtimi beveik penkis dešimtmečius, nuolat atsakydama pripažinti sovietų Baltijos valstybių karinę okupaciją ir jų prisijungimą. Jie pažymi, jog šį politiką atitinka jų tikėjimui į demokratiją, žmogaus teises ir pagarbą

tarptautinei teisei. Šie 117 JAV Kongreso narių reikalauja, kad JAV vyriausybės politika būtų žinoma viešai ir daugiau veikli, ypač kai šiuo metu Baltijos žmonės tęsia kovą atgauti savo nepriklausomybę.

MIRĖ LIETUVOS KONSULAS DR. JONAS ŽMUIDZINAS

Lapkričio 3, penktadienį, 3 v.r. Toronte mirė Lietuvos generalinis konsulas dr. Jonas Žmuidzinis. Palaidotas trečią dieną, lapkričio 8.

Velionis buvo gimęs 1898 birželio 10 Keturvalakuose, Vilkaviškio apskrityje. Kauno Saulės gimnaziją baigė 1920. Studijavo Prancūzijoje Montpellier universitete 1924 - 27, ir įsigijo teisių licenciatą, teisės studijas Paryžiaus universitete gilinno 1928-29, įsigijo viešosios

teisės ir politinės ekonomijos doktorato diplomus.

Nuo 1930 metų dirbo Užsienio reikalų ministerijoje 1932 - 37 vicekonsulas, pasiuntinybės Londone konsuliarinio skyriaus vedėjas, 1937 - 40 centro konsulas, pasiuntinybės I sekretorius. Drauge 1937 - 39 buvo radiofono spaudos apžvalgos redaktorius ir skaitytojas. 1944 pasitraukė Vokietijon. 1947 išvyko Anglijon, 1951 parsikėlė į Kanadą. Montrealyje kelis metus buvo Kana-

Savaitės įvykiai

Cekoslovakija, ruošdamasi minėti 71 m. sukaktuves nuo respublikos įkūrimo, areštavo eilę žymesnių disidentų, jų tarpe ir dramaturgą Vaclav Havel.

Japonija žada suteikti Lenkijai ūkinės paramos už kelias dešimtis milijonų dol.

Pietų Afrikos iš kalėjimo paleistus 7 Pietų Afrikos kongreso veikėjus sutiko 70,000 minia.

JAV per 1988 m. smurto veiksmai ir vagystės padidėjo 3.1 proc.

Du aukšti Sov. S-gos pareigūnai, dalyvaudami Amerikos televizijos programoje, pareiškė, kad satelitinės Sov. S-gos valstybės gali bet kada pasitraukti iš Varšuvos pakto pagal savo pačių sprendimą.

Sov. S-gos finansų ministeris pasiūlė Aukšč. tarybai ateinančiais metais leisti plieno, cemento ir dizelinio kuro kainom kilti pagal laisvos rinkos dėsnius, o nuo 1991 m. panaikinti duonos, mėsos ir kitų maisto produktų kainų kontrolę.

Maskvoj, prie KGB vyr. būstinės apie 1500 gyventojų su degančiom žvakėmis demonstravo prieš valstybės vykdomą terorizmą prieš savo piliečius. Demokratinės unijos suaruota demonstracija Puškino aikštėje buvo tuoj pat išsklaidyta policijos lazdom.

Turkijos parlamentas, opozicijos partijom boikotuojant, krašto prezidentu išrinko dabartinį min. pirmininką Turgot Ozal.

Sov. S-ga įsteigė JAV pirmą užsienio ūkinį reikalų banko Vnešekonombank (skryčių) New Yorke.

Sov. S-gos prezidentas Gorbačiovas, susitikęs su JAV prezidentu George Bush, sieks gauti JAV patikinimą, kad jos neišnaudos Rytų Europoj vykstančių pasikeitimų prieš Sov. S-gą.

ĮVYKIAI OK. LIETUVOJE

— Svėdasų apylinkėje, Savičiūnų vieniemyje gyvena garbiausias Aukštaitijos kanklių meistras Juozas Lašas. Per savo gyvenimą jis padarė maždaug 700 kanklių. Pasakoja, kad anksčiau namuose, skambant kanklėms, lietuviai nedrįsdavo klumpėmis slenkščio peržengti — įtendavo pirštų galiukais. Ir gamindavo senovėje kankles tik ypatingais atvejais — mirus žmogui. Kol girioje nenukirsdavo kanklėms skirto medžio, tol žmogaus nelaidodavo.

— Sukilėlių atminimui Panevėžio kraštotyrininkai Paberžėje kartu su plačia visuomene paminėjo 1863/64 m. sukilimą. Ties Krekenava buvo atidengtas paminklinis akmuo vie-

Kamajų klebonas kun. Jonas Skirelis pašventina Šv. Jono Krikštytojo koplytstulpį, kurį per Jonines atstatė Rudžių kai-mo (porą kilometrų nuo Kamajų) žmonės. Nuotrauka LIC

DAR VIENAS LIETUVIS KONSEKRUOTAS VYSKUPU

Romoje, Šv. Petro bazilikoje, spalio 20 popiežius Jonas Paulius II pakonsekrovo keturis naujus vyskopus.

Vyskupystės šventimus Šv. Tėvas suteikė Vilniaus arkivyskupijos prelatui Tadiui Kondrusevičiui, kuris liepos 25 buvo paskirtas Minsko apaštalinio administratorium, pavedant jam rūpintis visų Baltarusijoje gyvenančių lotynų apeigų katalikų sielovada, lenkui prelatui Kowalczyk, kuris yra paskirtas pirmuoju pokario metais apaštalinio nuncijumi Lenkijoje, taip pat lenkui prelatui Bolonek, paskirtam apaštalinio nuncijumi Dramblio Kaulo respublikoje, ir libaniečiui prelatui Farhat, kuris yra paskirtas apaštalinio nuncijumi Alžyre ir Tunizijoje bei

apaštalinio delegatu Libijoje.

Mišių metu tartame žodyje, Jonas Paulius II, aptaręs naujiems vyskupam patikėtos misijos esminius uždavinius, kiekvieną atskirai pasveikino.

Kreipdamasis į vyskupą Kondrusevičių, Popiežius pažymėjo, kad viena Bažnyčia dabar su vilti-

rūmuose Vilniuje. Lietuvių mokslininkų sąjunga nori suburti mokslininkus Lietuvos mokslo koncepcijai parengti.

— Lietuva gerokai suvaržė galimybes lenkams iš Lenkijos lan kyti Lietuvoje. Tokio suvaržymo tikslas — apsaugoti Lietuvos prekių rinką. Lenkai tiesiog masiškai viską vežė iš Lietuvos. Lenkų spauda ir organizacijos pradėjo reikšti protestą dėl tokių suvaržymų.

— Okupuotoje Lietuvoje neseniai buvo antrasis Tremtinių klubų suvažiavimas. Čia visi klubai susijungė į vieną organizaciją ir pasivadino Tremtinių Sąjunga. Sąjungos prezidentu buvo išrinktas 35 metus sovietiniuose kalėjimuose iškentėjęs Balyš Gajauskas. Tremtinių Sąjunga turi apie 140,000 narių — tai tik truputį mažiau negu Lietuvos Komunistų Partija.

MARIJAMPOLĖJE ĮKURTA NAUJA BAŽNYTINĖS MUZIKOS MOKYKLA

Marijampolė, 1989 lapkričio 3 LIC — Prie Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo prokatedros naujai įkurta Č. Sasnausko choro muzikos mokykla. Taip pranešė tos mokyklos direktorius, kun. Gracijus Sakalauskas.

mi žvelgia į jo globai patikėtą Baltarusijos žemę, atkreipdamas dėmesį, kad po daugiau negu šešiasdešimties metų į Minską vėl sugižta vyskupas tarnauti žmonėm.

Ar tai nėra besikeičiančių laikų ženklas, klausė Popiežius vykstančių pasikeitimų pasekmė, tegalinti patarnauti visų tikinčiųjų gerovei? Romos vyskupas, tėsė Jonas Paulius II, visada tėviškai užjautė daug metų kentėjusius Baltarusijos katalikus. Šiandien rankų uždėjimu Romos vyskupas trokšta pabrėžti Apaštalių Sostą ir Bažnyčią Baltarusijoje jungiantį ryšį. Popiežius šiandien džiaugiasi drauge su savo krašto katalikais, gavusiais naują ganytoją, kalbėjo Jonas Paulius II, kreipdamasis į vyskupą Kondrusevičių, drauge su jais dalinasi viltimi, kad greitai laiku senose Baltarusijos vyskupijose bus vėl pilnai atkurta bažnytinė hierarchija.

Pamaldose Šv. Petro bazilikoje, kurių metu Popiežius konsekrovo vyskupą Kondrusevičių ir kitus tris vyskopus, dalyvavo ir Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius drauge su kitais trimis Romon atvykusiais Lietuvos vyskupais: Vladu Michelevičium, Juozapu Matulaičiu ir Juozapu Žemaičiu. Tarp pamaldų dalyvių buvo ir Viduklės klebonas kunigas Alfonsas Svarinskas.

Ši mokykla yra įkurta ir išlaidoma Vilkaviškio Vyskupijos Apaštalinio Administratoriaus vyskupo Juozo Žemaičio. Mokykla yra oficialiai pripažinta ir valstybiniame lygyje. Tai yra pakol kas beprecedentinis atvejis — kun. Sakalauskas rašo — ir mes visi dėkojame Dievo Apvaizdai, jog mūsų Tėvynėje pagaliau atsirado galimybė turėti savą mokymo įstaigą.

„Šioje mokykloje mokosi muzikai gabūs vaikai, kurie išeis licėjinį muzikos mokslų kursą. Šalia to ypatingas dėmesys bus skiriamas Bažnyčios bei Šv. Rašto istorijos, liturgijos ir religinio meno studijoms.

„Nuo pat pirmųjų mokyklos gyvavimo dienų susidūrėme su aštria literatūros stokos problema ruošiant aukščiau minėtų religinių disciplinų programas ir praktinius užsiėmimus. Taigi, kreipiamės prašydami pagelbos“.

Aukus tam tikslui mielai priima Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

QUEENS COLLISION. KRIS-DEE CORP. D/B/A. Expert auto body works. Ducco Painting. Welding. Frames straightened. Fiber glass work, 131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. John R. Chicavich. 718 441 - 6666. 24 Hours towing 718 657 - 3086.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbantį advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejais, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turf leidimą praktikuoti New Yorke valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puikii dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — 2 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONOS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Šių metų birželio antroje pusėje buvo surengtas maldos žygis iš Vilniaus į Žemaičių Kalvariją. Žygio tikslas — gražinti Lietuvai Kryžių vardą, nes daug kur pakelėse statė kryžius. Nuotrauka vaizduoja maldininkus išeinančius iš Alsėdžių. Tai paskutinis kelio tarpas iki Žemaičių Kalvarijos. Nuotr. V. Kapočius

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Atlietuvinkime pavardės

Maironis rašė "Nusėk, tėvyne, rūbą seną, kurį užvilko svetimi". Ilgoje istorijos kelionėje nekartą lietuvių vilko svetimu drabužiu, — jį visai lenkino.

Senoje Lietuvos valstybėje lenkai visokioms priemonėms stengėsi nuslopinti lietuvišką valstybės apraišką ir lietuvišką gyvenimo stilių. Lenkai sugėbė lietuvių suvilioti bajorystės, kilmingųjų dokumentais įvairiais kitais pažadais. Jau tada lietuviškos pavardės ima keistis, užsidėti svetimą rūbą. Pavardės su lenkiškom galūnėmis pasidarė net puošmena. Puošmenos traukė kilminguosius ir liaudį. Niekam net į galvą neatėjo, kad tai negražu, nelietuviška. Tai laikė tiesiog būtenybę, atskratyti senos lietuviškos pavardės ir ją sulenkinti.

Gausybėje bajoriškų pavardžių retai kur sutiksi lietuvišką. Tokie įžengė ir į 19 amžių, kai Lietuvą jau buvo okupavusi Rusija. Ir jai rūpėjo sunaikinti bet kokį lietuvišką praeitį, palikimą. Keitė miesto vardus, griovė valdovų rūmus, tai su džiaugsmu sutiko tuos, kurie savo pavardes rusino.

Aušra pradėjo eiti 1883 metais. Jos pirmuose numeruose jau kelia klausimą, kad pavardės yra labai sulenkintos. Nurodo net vierną atvejį, kaip prie Raseinių, vienas parapijos vargonininkas rašydamas metrikas, ima nesiklausdamas sulenkinti pavardes. Iš tokio Mitkaus pasidarė Mitkevičius, iš Obuolėno — Jablonskis. Vienų pavardes visai pakeitė, o kitų tik slaviškas galūnes pridėjo.

Aušra sielojosi, net piktokai rašė, kad tokie barbarai neatisklausė žmones sulenkino. Su tautiniu atgimimu vis labiau su-

prato žmonės, kad tokios jų pavardžių formos nelietuviškos. Jau vienas kitas imasi savo pavardę sulietuvinti.

Nepriklausomos Lietuvos laikais į klausimą pažūrėta visai rimtai. Universitete jau dėstė kursą asmenvardžiai ir vietovardžiai. Jau tada suprato, kad tokios galūnės, kaip —auskas, -avičius, -leckis ir t. t. yra nelietuviškos.

Vidaus reikalų ministerija sudarė lengvatas pakeisti savo pavardes. Daug tada iš kokių Varnekių pasidarė Varnai, iš Jablonskių — Obuolėnas.

Kartą studentai paklausė prof. Zenoną Ivinskį, kodėl jis neatlietuvina savo pavardės. Profesorius atsakė, kad jis reikalą suprantęs, gerai, kad pavardės atlietuvina, bet jis jaučias sentimentą Laurynui Ivinskiui, kuris praeito amžiaus viduryje leido lietuviškus kalendorius. Jo kaip istoriko, tegu būna ryšys su praeitimi.

Keitė ir lietuvinio pavardes įstaigos. Teatras prieš vieną lietuvišką spektaklį pakeitė visų pavardes, iš Vasiliausko padarė Vasaitį.

Karai ir nelaimės mus išbarstė visame pasaulyje. Amerikoje pavardžių keitimas nėra sunkus. Čia daug kas pakeitė savo pavardes, sutrumpino, sulietuvino. Iš Aleksandravičiaus pasidarė Aleksonis, Žvirblis pakeitė pavardę į Arą.

Kitai buvo okupuotoje Lietuvoje. Ten pavardės pakeisti joki būdu nebuvo galima, nes viską kontroliavo KGB. Pakeitus pavardę, gali susimaišyti slaptoji žvalgyba. Okupantai ir nenorėjo, kad pavardės būtų lietuviškos. Niekas to klausimo ir nekėlė, neskatino sulietuvinti. Okupantai buvo geriau, kad ku-

Kokį įspūdį paliko Vilniaus katedra? Ar turėjote laiko ją ilgiau apžiūrėti, o galbūt laikyti ir pamaldas?

Taip, turėjau, žinoma, dėka katedros klebono prel. Kazimiero Vasiliausko ir jo pagalbininko kun. Jono Kastyčio Matulionio. Abu jie kentėjo Sibire ir dabar visas savo jėgas aukoja pastoracijai. Nuo 8 val. ryto iki 10 val. vakaro jie budi erdvoje zakristijoje, kuri atrodo tikras pastoracinio judėjimo centras.

Pati katedra yra katalikiškos Lietuvos širdis. Kai įeini, jauti kažkokį šventą dvelksmą, at-

daugiau pavardžių būtų sulietuvintos. Tada jis galės pasakyti, kad čia slavai gyvena, o lietuvių yra tik maža saujelė.

Dabar iš Lietuvos atvyksta daug žmonių ir daugelio jų pavardės baigiasi tokiom nelietuviškom galūnėmis, dažnai ir pavardžių šaknys — nelietuviškos. Ir su tokia pavarde jie patogiai jaučiasi, o daugeliui Amerikos lietuvių tokios pavardės režia ausį, net erzina — kodėl dabar šie taurūs lietuviai nešioja rūbą, kurį užvilko okupantai, kodėl jų pavardės suslavintos.

Reikia vėl sukelti sąjūdį ir šioje srityje — atlietuvinkim pavardes. Kai Lietuvoje taip šuoliais grįžta tai, kad buvo panaikinta, atimta, tegu grįžta ir lietuviškos pavardės, kurias taip suslavino svetimieji.

Poetas Leonardas Andriekus skaitydamas savo religinius eilėraščius Vilniaus katedroje. Nuotr. Algimanto Žižiūno

LITERATŪROS VAKARAS VILNIAUS KATEDROJE

— Pokalbis su T. LEONARDU ANDRIEKUM (2) —

plaukiantį iš amžių glūdumos. Pagal archeologinius duomenis čia buvo priešmindauginė lietuvių šventykla; ant jos, priėmęs krikštą, Mindaugas pastatė katedrą, po to vėl, atkritus į senąją religiją atstatyta šventykla.

Paskui, Jogailai su Vytautu apkrikštijus Lietuvą, ant viršaus pastatyta nauja katedra, pagaliau Stukos Gucevičiaus perstatytoji dabartinė.

Tuos įvairių pastatų kodus, kam nors truputį paaiškinus, iš akmenų spalvos bei formos gali matyti kiekvienas žiūrovas. Kai visa tai regi, pajunti koks tai istorinis bei religinis centras yra toji Vilniaus katedra. Joje atskiroje koplyčioje sidabriniame karste ilsisi ir vienintelio mūsų tautos šventojo karaliaučio Kazimiero kūnas. Čia taip pat jausmams bei maldai nuostabi aplinka.

Tiesa, pati katedra, bent iš oro nesukelia bažnyčios vaizdo. Taip pat ir viduje, nors jau gražiausiai atremontuota ir pilnoje religinėje formoje, ji atrodo, truputi panaši į meno galeriją. Taip nutekia ypač ant katedros sienų ir kvadratinų kolonų sukabinti Kryžiaus kelių ir kitokio pobūdžio vertingi senoviniai paveikslai.

Visa tai matant, skaudu atsiminti, kad šitoks religinis, istorinis ir meninis pastatas net 10 metų buvo naudojamas kaip sandėlis maisto produktams sukrauti. Stalinas, reikšdamas demonišką neapykantą religijai, pataikė į pačią jautriausią mūsų krikščioniškos kultūros vietą. Bet Dievo galybė didesnė už šio tirono. Dabar katedra, be abejonės, yra Lietuvos religinio-kultūrinis centras. Jos aikštėje visados pilna turistų, kurie vaikščioja ir fotografuojasi, o katedros viduje — maldininkų, paskendusių šventoje tyloje.

Ir taip miela, kad toje garbingoje mūsų tautos šventovėje, rugsėjo 17 d. buvau pakviestas laikyti mišų ir sakyti pamokslą. Vieną valandą prieš mišias katedroje prie didžiojo altoriaus dar turėjau skaityti ir savo religinius eilėraščius. Tam skaitymui buvo duota valanda laiko.

Tai neišsakomai iškilmingas ir jautrus išgyvenimas, už kurį padėka priklauso katedros klebonui prel. Kazimierui Vasiliauskui ir jo pavaduotojui kun. Jonui Kastyčiui Matulionii. Katedroje tokiai programai atlikti jie kalbino jau ruošiantis kelio nei čia, Amerikoje. Arkivysk. Julijonas Steponavičius davė leidimą ir pats dalyvavo pamaldose.

Pradžioje t.y. prieš atvykdamas į Vilnių, maniau, kad tokia programa man bus per sunki ir jos negalėsiu atlikti, bet, apsipažinęs su aplinka, įsidrąsinau. O ta aplinka gi labai jaudinanti. Čia juk lietuvių tautos pagrindinė šventovė, susieta su mūsų kultūros istorija ir religine praeitimi bei dabartimi; čia kalbėjo garšūs vyskupai, tarp jų ir pal. arkivysk. Jurgis Matulaitis; čia pagaliau ir vienintelio mūsų šventojo Kazimiero kūnas sidabriniame karste. Tokioje vietoje skaityti ir kalbėti net rizikinga, kad graudulyje nepalūžtum.

Labai nustebau, kad tą dieną 7 val. vakaro katedra jau buvo pilnutėlė žmonių. Juos sutraukti padėjo lankstukas su biografinėmis žiniomis, kurį parengė kun. Matulionis ir plačiai paskleidė. Skaitymą pajavairino solistai, o per mišias giedojo Aklųjų instituto choras.

Tarp filmuotojų bei fotografų pastebėjau ir Gerimantą Peniką iš New Yorko, kuris tuo metu taip pat lankė Vilnių. Tos pamaldos katedroje tikrai pasiliks kaip vienas giliausių, bei jautriausių išgyvenimų. Dar noriu priminti, kad prieš mane toje pačioje katedroje praėjusį pavasarį savo religinę poeziją skaitė Bernardas Brazdžionis.

Ar buvote Aušros Vartuose? Kokius įspūdžius patyrėte tenai?

Aišku, buvau ir net laikiau mišias sykiu su prel. Antanu Bunge ir lietuvių pranciškonų vyresnioju Lietuvoje T. Sigitu-Benediktu Jurčiu.

Ir čia aplinka labai jautri. Juk tai stebuklingas Dievo Motinos paveikslas, prieš kurį per daugelį šimtmečių tiek išlieta ašarų maldose; tiek susilaukta stebuklų ir dvasinių suraminimų! Viduje koplyčia labai ankšta, visuo-met pilna maldininkų, verkiančių ir dūsaujančių. Tuo metu iš lauko pusės paveikslas nebuvo galima matyti, nes vyko remontai.

Žiūrėdamas į stebuklingą Marijos paveikslą, galvojau, kaip jis per tiek šimtmečių galėjo išsilaikyti. Tiesa, paveikslas ap-

(nukelta į 4 psl.)

VINCAS KUDIRKA

VIRŠININKAI

17

Užuot mokėję skyrium po 25 rublius teismo sprendimu, jie sudėjo po keletą tik rublių bei teismo ir įkišo juos į visa įmančias viršininko rankas. Tas, gavęs 60 rublių suplėšė visus protokolus ir leido žydams, toliau gėrėtis savo arkliai.

Pririkė Kruglodurovi vėl pinigų, nes rugsėjo 5 d. vėl atsi-beldė į Žydpilę sanitarinės revizijos daryt. Tą dieną Žydpilės parapijonys rinko bažnyčios komiteto narius ir buvo apstoję klebonijos prieangį, o burmistras, atsisedęs už stalo tame pat prieangyje, turėjo sąrašus ir traukė į juos tinkančių narių būti parapijonų pavardes.

Štai atjoja raitas Vakkanalijus Vziatkovičius, iš pradžių žingine, paskui sudilgino arkliai pašonės ir, šuoliu prijogęs prie susirinkusios minios, staiga sustabdė arklį ir suriko:

— Kas tai? Atkeliavo apskrities viršininkas, o nieko nėra magistratė!

Burmistras atsistojo ir prisartiņęs prie Kruglodurovo, paaiškino, kad turėdamas, čia dirbt,

negalėjo būt tuo pat metu magistratė.

— Jau tu man seniai įgrįsai! Aš tavęs daugiau kęst negaliu, negaliu! Stražnike, rašyk protokolą! — suriko ne savu balsu viršininkas ir ko tik nenukrito nuo arklio.

Burmistras matė, kad Kruglodurovas girtas, nusispiovė ir grįžo prie sąrašų. Viršininkas tuo tarpu ėmė rėkt ant susirinkusiųjų:

— Ko jūs čia susirinkote? Tiek jūs yra, o nė vienas neišėjo pasitikt savo viršininko!

Žmonės klausė ir tylėjo. Iš jų akių buvo matyt, kad nieko, o nieko nesupranta. Nepasitenkinęs nė čia, nusėdo Vakkanalijus Vziatkovičius nuo arklio ir nusvyravo pas kunigą, bet tuoj sugrįžo ir, atsistojęs prieangyje, paklausė:

— Kas čia darosi? Ko čia taip daug žmonių prisirinko?

— Pasiremdami Aukščiausio 1864 m. paliepimu renkame bažnyčios priežiūros narius, — atsakė burmistras, rodydamas sąrašus.

— Kaip tai? Viešpats ciesorius dar 1864 metais paliepė, o jūs tik dabar susipratote pildyti! A? — riktelėjo Vakkanalijus Vziatkovičius užsirusnęs, kad tiek susivėlino pildyt ciesoriaus įsakymą.

Burmistras rodo jam sąrašus, aiškindamas:

— Turime teisę rinkti šiandieną gubernatoriaus ir jūsų ponas viršininke, leidimu.

— Da...! — sukeikė Kruglodurovas, prikeręs "vašu mat" ir apsisukęs nuėjo pas kunigą.

Netrukus vėl sugrįžo ir prakalbėjo į susirinkusių minią:

— Bičiuliai! Ką viešpats ciesorius yra paliepęs, tai reikia daryt, — tarė traukdamas su atida aukštyn nustumusias kelnes. — Aš jūsų viršininkas, ciesoriaus vietininkas, klausykite tikrai manęs! Jūs turite valščiaus vyresnybę, turite burmistrus... Jūs tų pašalinių vyresnybių neklausykite! Ar mokate kas maskoliškai?

Atsirado vienas toks.

— Na, tai versk! — liepė viršininkas.

— Tai jis sako, — pradėjo vertikas, — kad jis mūsų bičiulis; paskui sako, kad ką ciesorius liepia, tai reikia pildyt ir nieko nedaryt prieš valdžią; dar sako, kad mes nieko neklausytume.

— O pagaliau... spiaut į visa tai! — tarė Vakkanalijus Vziatkovičius, išklauses savo žodžių ver-

timo ir eidamas pas kunigą. Negalėjo vienok ilgai nurimt ir sugrįžęs vėl iš prieangio prakalbėjo.

— Bičiuliai! Aš maskolius ir kalbu maskoliškai, o tai dėl to, kad aš jau treji metai esu jūsų viršininku, ir dar lietuviškai nieku nesuprantu, bet aš žinau, kad jūs geri žmonės. Pakartok! — paliepė vertikui:

Pakartojo.

— O dabar šalin iš čia! Nesirašykite ir eikite į smuklę! — suriko ant žmonių. Vertikas tą pat pakartojo.

Vieni abejojo ar eit į smuklę ar neit. Kiti išmintingesni nesijudino iš vietos, o vienas lėtai atsiliepė:

— Plačios maskoliams kelnes, bet jis pats dar plačiau girtas!

Kitas vėl:

— Tai priputo kacapas, ir tik erzina žmones!

Burmistras aiškino žmonėms, kad liktų ir baigtų rinkimus, o viršininkas neleido, varydamas į smuklę ir liepdamas neklausyt burmistro.

Tas supykęs atsistojo ir tarė garsiai, kad visi girdėtų.

— Ponas viršininke! Atsiminkite paskutinius savo žodžius, nes paskui būsite priversti juos atsiimt!

— Tu esi kiaušė, ir su kiaušėmis kalbėt nenoriu, — atsakė Vakkanalijus Vziatkovičius

ir nukrapino pas kunigą.

Tarp susirinkusiųjų pakilo lyg spiečiaus dūzgimas. Štai šmakšt į žmonių tarpą vienas žydelis, pirmiausias Kruglodurovo patarėjas ir tarpininkas aukoms ieškot, pastatė ausis ir klausėsi, ką žmonės kalbės, kad turėtų paskui ką pranešti viršininkui. Iš minios, vienas suriko:

— O tu, žyde smarve, ko čia! Mes tariamės apie katalikų bažnyčios reikalus, o tau kas galvoj? Traukis!

Žydas paklausė ir, pamiklinęs kojas, atsidūrė ten, iš kur atėjo.

Netrukus kunigas išvedė Kruglodurovą iš klebonijos ir, pavedęs kelias dešimtis žingsnių, paleido jį su stražninkais į miestą. Viršininkas norėjo užeit į geresnį viešbutį, pas Keilsoną, tik nepataikė, nes per daug buvo uždumtas akys ir įlindo į prastą smuklę pas žydą Mozūrą. Atėjęs atsidedo už stalo ir riktelėjo:

— Degtinės!

Žydelis, matydamas pas save pirmą kartą tokį aukštą svečių, dargi savo viršininką, nusistebėjo ir, nežinodamas kokią jis degtinę mėgsta, stovėjo tik ir žiopsojo, o paklaust nedrįso.

Vakkanalijus Vziatkovičius, belaukdamas degtinės, pakėlė akis ir pamatė priešais save žydą.

— Kas tu? — klausia viršininkas.

— Aš Mozūras, — atsako žydas.

— Ką tu sakai?

— Aš Mozūras.

— Tu mozūras?

— Aš Mozūras.

— Tu žydas, ne mozūras!

— Aš Mozūras.

— Tu pažiūrėk į veidrodį, tai pamatysi, kad tu nuparkėlis žydas, o ne mozūras!

— Aš Mozūras.

Tik paaiškino stražninkui, kad to žydo pavardė Mozūras, viršininkas suprato ir sykiu pastebėjo, kad ne ten pakliuvo, kur ketino. Bet reikėjo kaip nors išsisukt nuo gėdos.

— Ar tai jums rodo, kad aš čion pakliuvau netyčia? Ne! Aš atėjau tyčia. O čia kas? — suriko rodydamas sienoje plyšį. — Stražninke! Rašyk protokolą!

Paliepęs tai, nusibaldė pas Keilsoną ir liepė surinkti žydų deputaciją. Susirinko rimčiausi Žydpilės žydai.

Pamatęs juos, Kruglodurovas sušuko:

— Ko jūs čia, žydai biaurybė?

Ilgą valandą visi tylėjo, o paskui vienas žydelis, stovėdamas kitų užpakalyje, atsiliepė nedrąsiai, oficialine kalba:

— Mes čia pono viršininko įsakymu.

(Bus daugiau)

SIMPOZIUMO UŽDANGA GREIT PAKILS

Daug buvo dirbta, daug kalbėta ir daug planuota. O dabar jau greitai prasidės simpoziumo renginiai ir sesijos. Šis simpoziumas, lyg ištvinkusi upė, išsiliejo iš krantų, viršija visas rengėjų svajones ir beveik jų planus sugriovė. Pradėjus dalyvių registraciją, jų skaičius kasdien didėjo. Paskutinėmis žiniomis, kurias gavau iš New Yorko, šiame simpoziume bus 80 sesijų ir apie 300 prelegentų, iš kurių apie 66 iš okup. Lietuvos.

Tai yra grandiozinis renginys, kokio iševijoje dar nėra buvę. Tokios didelės akademikų koncentracijos dar nesame matę. Tad ant rengėjų pečių gula ir didelė atsakomybė, kad viskas sėkmingai praeitų. O prie to daug prisideda ir finansinis klausimas.

Pinigai yra reikalingi ypač iš Lietuvos atvažiuojančių priėmimui. Tad ir nedalyvaujantieji simpoziumo renginiuose prašomi finansiškai pagal išgales paramėti. Čekių siųsti: L. Maskaliūnas, 6 Brook Lane, Palos Park, IL 60464.

Esant tokiam dideliame dalyvių skaičiui, bus daug ir įvairių paskaitų. Be to bus šešios plenarinės sesijos šiomis temomis: 1. Lietuvos ateitis: siekiai ir realybės — V. Vardys; 2. Lietuvos architekto paskirtis Lietuvoje ir užsienyje — A. Kerelis; 3. Vytauto Didžiojo universiteto sąvoka ir iššūkiai — J. Šmulskytis; 4. Ekologinės ir gamtos saugos problemos Lietuvoje — V. Adamkus; 5. Mokslinis bendradarbiavimas persitvarkymo laikotarpy-

je — R. Kašuba; 6. Įgyta imunodeficitu liga "AIDS" — A. Vanagūnas. Visos paskaitos vyks Lietuvių Centre, Lemonte.

Bus ne tik paskaitos, bet ir socialiniai pabendravimai. Susipažinimo vakaras įvyks lapkričio 22, trečiadienį, Jaunimo Centre. Įėjimas visiems laisvas. Lapkričio 24, penktadienį, vakare Jaunimo Centre literatūros vakaras. Programą jame atliks poetas Bernardas Brazdžionis — bilietai gaunami Vaznelių prekyboje. Didžiausias simpoziumo renginys, tai didysis banketas, kuris rengiamas puošniame Lexington House patalpose W 95th St., Hichory Hills (į vakarus nuo Harlem Ave.). Dėl vietų rezervacijų skambinti (vakarais): Nijolė Mas-

kaliūnienė 312 - 361 - 5128 arba Aldona Vaitienė 312 - 831 - 2813. Atvažiuojantieji iš kitur ir norintieji apsistoti viešbučiuose (jeigu dar neturite rezervacijų), galite bandyti Oak Lawn Hilton arba Holiday Inn, Oak Lawn. Abu viešbučiai yra prie 95-tos g-vės, ant pagrindinės arterijos tarp Jaunimo Centro ir Lemonto. Specialūs autobusai, kurie kursuos tarp Jaunimo Centro ir Lietuvių Centro, Lemonte — turės sustojimus Oak Lawn Hilton. Tų viešbučių telefonai yra šie: Hilton 312 425 - 7800, Holiday Inn 312 - 425 - 7900. Keliautojų patogumui, iš abiejų orouostų specialūs autobusai veža į tuos viešbučius.

J. Žygas

NAUJI LEIDINIAI MOKYKLOMS

Lituanistinių mokyklų mokytojai pastebėjo, jog skaitinių vadovėliai, išleisti prieš daugelį metų, dabartiniu metu vaikams, dėl skurdaus jų lietuvių kalbos žodyno, yra per sunkūs. Švietimo tarybos pirmininkės iniciatyva, atsižvelgus į mokytojų pareikštą šiuo klausimu pastabas, į pagalbą besimokantiems yra išleista trys leidiniai, kurių tikslas sudominti mokinius ir praturtinti jų žodyną.

Tai jaunosios mokytojos Vidos Brazaitytės, pagal Juozo Plačo vadovėlį *Tėviškės sodyba* trečiajam skyriui, paruošta darbo knygelė. Joje įdomiai, vaikams leng-

vai suprantamų klausimų, piešinių, kryžiažodžių forma bei sunkesnių žodžių sąvokų platesniu paaiškinimu, nagrinėjami atskiri J. Plačo vadovėlio skaitiniai.

Pratimus pagal Nijolės Jankutės vaikų knygą *Šamo ežero sekliai* ir Danutės Bindokienės *Keturkojų ugniagesį* paruošė kita jauna mokytoja. Rima Polikaitytė. Pratimai pateikti žaidimų, galvosūkių bei kita patraukliai vaikams forma. Švietimo taryba siūlo šią papildomą metodinę medžiagą panaudoti mokyklų darbe. Po vieną egzempliorių kiekvieno aukščiau minėto leidinio yra išsiųsta visoms lituanistinėms mokykloms. Išaiškėjus išleistų leidinukų teigiamam poreikiui, Švietimo taryba ateityje numato tęsti darbą ta linkme.

Lietuviai rašytojai po literatūros vakaro spalio 15 Kultūros Židinio scenoje. I-oje eilėje iš k.: Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Regina Rudaitytė, Kotryna Grigaitytė-Gradienė, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis; II-oje eilėje, Raimundas Kašauskas, Aleksandras Krasnovas, Ričardas Gavelis, Kornelijus Platelis, Algirdas Landsbergis, Ramualdas Lankauskas, Leonas Lėtas, Paulius Jurkus. Nuotr. Liudo Tamošaičio

Užsakymus siųsti Švietimo tarybos pirmininkei Reginei Kučienei adresu: 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629. Tel (312) 778-0358.

AB

CHICAGOJE KARTOJAMAS "DAKTARAS GERVDAS"

Chicagoje Lietuvos Teatras "Vaidilutė", pildydamas žiūrovų pageidavimą kartoja V. Mykolaičio-Putino 4 veiksmų dramą *Daktaras Gervydas* pastatymą, kuris įvykis lapkričio 12 d. 2 val. p. p. Jaunimo Centro didž. salėje.

Kaip žinome, šio veikalio premjera buvo gegužės 21 d. ir ji susilaukė daug dėmesio ir gero įvertinimo. Publika buvo sužavėta "Vaidilutės" vaidintojų pastangomis.

Reikia pažymėti, jog lapkričio 12 d. pastatyme bus naujų veidų. Vietoje iš Chicago išvykusios Gitanos Braslauskaitės, pasirodys nauja pajėga, daugiau patyrimo turinti Audrė Budrytė. Ji kaip tik yra baigusi vaidybos studijas.

Režisierė Laima Šulaitytė-

Day, susilaukus šeimos priauglio, šį kartą spektaklį scenai rengia Vilniaus Jaunimo Teatro aktorius Petras Steponavičius, kuris į vaidybą įneša nemažą naujų dalykų. Tad bus visiems įdomu pamatyti naujo režisieriaus darbą.

Visi aktoriai kruopščiai ruošiasi šiam pastatymui. Be jau minėtų, spektaklio parengime dirba: Kristina Bielskutė, Rolandas Jankauskas, Edis Šulaitis, Daiva Viktoraitė, Audrius Viktora, Sigitas Gudis, Aldona Pankienė, Vytautas Lapėnas.

Bilietai į spektaklį netrukus bus pradėti platinti Vaznelių prekyboje Marquette Parke. Šis, atrodo, bus paskutinis *Daktaro Gervydo* pastatymas Chicagoje, o po to bus vykstama į kitas lietuviškas kolonijas.

"Vaidilutės" teatro vadovybėje, kaip anksčiau dirba: dr. P. Kisielius, E. Šulaitienė, I. Tiknienė ir D. Viktorienė.

E. Š.

— Los Angeles, Calif., dramos sambūris gastroliavęs okupuotoje Lietuvoje, buvo labai svingingai sutiktas. Jį iškvietęs Akademinis Vilniaus dramos teatras viešniai aktorės — Ramunę Vitkienę, Viltį Jatulienę, Emą Dovydaitytę ir Sigutę Mikutaitę — apdovanojo tautiniais drabužiais.

SKULPTŪRŲ PARKAS NERINGOJE

Neringoje yra įkurtas skulptūrų parkas. Skulptūras iš ažuolo ištašė, išskaptavo liaudies menininkai, sustatytos pušnylyje. Jų tematika — kuo didžiausia fantazija. Vaizduoja simboliškus įvaizdžius, Neringą, Raganų kalną, sukarikatūrintus žmones ar žmones panašias būtybes, paukščius, žuvis, ornamentuotus stulpus. Vienos skulptūros stovi tiesiai ant žemės, kitos — paguldytos, sujungtos su kitomis.

da turistų lankomas ir apžiūrimas.

Vaidžiai iš skulptūrų parko Neringoje.

Vaidžiai iš skulptūrų parko Neringoje.

Poetas Leonardas Andriekus skaito eilėraščius rašytojų namuose Vilniuje. Nuotr. Algimanto Žižiūno

LITERATŪROS VAKARAS VILNIAUS KATEDROJE

(atkelta iš 3 psl.)

dengtas sidabru, bet Marijos veidas bei rankos neapdengti. Jie galėjo sunykti nuo žvakių dūmų, dulkių bei drėgmės, bet atrodo labai gražiai ir šviežiai. Besimeldžiant šovė ir tokia mintis: juk įvairiausių sąmyšių laikais tas brangus paveikslas galėjo būti sužalotas ar net sunaikintas, bet, ačiū Dievui, taip neįvyko.

Įdomu ir tai, kad stovint prieš šį stebuklingą paveikslą, žmogus spontaniškai pajunta norą mels-tis. Būdamas tenai, Aušros Vartuose, Dievo Motinos globai pavėdžiau lietuvių iševiją, kad ji suvoktų šio meto savo uždavinį visom jėgom padėti atgimusiai tautai.

Be pamaldų katedroje, ar turėjote dar kokių viešesnių pasirodymų?

Taip, turėjau. Labai malonus ir draugiškas susitikimas buvo su Vilniaus lietuvių rašytojais jų erdviose namuose. Susirinko nemažas būrys. Daugelio jų vardus žinojau tikrai iš raštų, dabar pamaciau ir jų veidus. Jiems

kalbėjau apie Amerikos lietuvių iševiją, jos kultūrinę bei kūrybinę veiklą, kuri, be naujos imigracijos, po beveik 50 metų, jau pradeda smarkiai silpnėti.

Rašytojams kalbėjau apie pagalbą mūsų spaudai raštais ir net apie galimybę Lietuvoje gauti iševijos laikraščiams redaktorių. Visais tais reikalais rašytojai nuoširdžiai domėjosi. Iš jų septyni jau buvo pakėlę sparnus spalio pradžioje keliauti į tarptautinį rašytojų PEN klubo suvažiavimą Toronte, Kanadoje, o iš ten vykti į Bostoną ir pas mus į Kultūros Židinį, New Yorke. Kaip visi žinome, jie čia spalio 15 d. buvo draugiškai priimti, pagerbti ir pavaišinti.

Iš savo pusės Lietuvos rašytojai Židinyje atliko įdomią literatūrinę programą. Jų viešnagė ir kelionė nuo pat pradžios rūpinosi Lietuvių Rašytojų draugija.

Grįžtant prie Vilniaus, didžiai malonu prisiminti Lietuvos rašytojų nuoširdumą bei draugiškumą. Sąjungos valdyba būtinai norėjo surengti mano literatūros vakarą garsiuosiuose Menininkų

rūmuose. Pasipainiojo nemažai kliūčių, ypač pramatytu laiku negalint gauti salės. Bet visos kliūtys buvo įveiktos.

Pasirodymas įvyko rugsėjo 29 d. 7 val. vakaro. Vadovavo poetas Mykolas Karčiauskas, kuris jau buvo artimas iš savo lankomos New Yorke.

Eilėraščius apibūdino filologijos daktaras Ričardas Pakalniškis. Deklamavo dramos teatro aktorės Olita Dautartaitė, Aldona Kumputė ir autorius. Labai miela staigmena pasitaikė programai baigiantis.

Su dainom, žemaitiškom deklamacijom ir gėlėm prie scenos pasirodė "Ratilio" ansamblis, vadovaujamas Zitos Kelmickaitės, kuris pavasarį koncertavo New Yorke ir svečiavosi Kultūros Židinyje.

Vakaro suorganizavimu labiausiai rūpinosi Rašytojų sąjungos sekretorius Valentinas Sven-tickas. Jiems visiems nuoširdžiausiai dėkoju. Į programą atėjo žmonės su Rašytojų sąjungos raštiškais pakvietimais.

(Bus daugiau)

SVEČIAI RAŠYTOJAI IŠ LIETUVOS KULTŪROS ŽIDINIO SCENOJE

(Tęsa iš praeito numerio)

Pasakoma už demokratine laisvę tuose kraštuose.

Tokia esanti jų veiklos panorama. Grįžę namo, vėl mėginasi ką nors svarbaus nuveikti Lietuvos labui. Džiaugiasi, kad gali būti su New Yorko lietuviais. "Tikiuos, kad mūsų bičiulystė bus pratęsta ir ateityje" — baigė savo kalbą rašytojas Romualdas Lankauskas.

Rašytojas Ričardas Gavelis

Apie jį vėl kalbėjo kritikas Aleksandras Krasnovas, kad jis esąs jaunas, Bostone atšventęs 39 metų sukaktį, paskutiniu metu pripažįstamas vienu iš įdomiausių ir stipriausių prozininkų. Pergalė neseniai išspausdino jo romaną *Jauno žmogaus memuarai*. Romanas sukėlė didelį susidomėjimą, Romane pasakojama, kaip prieš 15-20 metų įsigalėjusi sistema sugromuliuoja jauną žmogų, aplinka neleidžia būti tuo, kuo jis norėtų ir galėtų. Jo apysakų knyga laimėjo kritikų premiją. Kritikų premija yra ta, kur kritikai gali laisvai pasisakyti; ji suorganizuota prieš valstybinę premiją. Dabar Ričardas Gavelis leidyklai yra įteikęs naują romaną, kuris yra gana aštrus. Anksčiau buvo galvota, kad jį reikia spausdinti užsienyje, bet dabar bus išleistas Vilniuje.

Rašytojas pradžioje papasakojo apie save ir paskaitė trumpą filosofinę novelę — "Senekos sindromas". Novelėje autorius nagrinėja klausimą, kaip žmogus prisitaiko prie aplinkos ir įsitraukia į niekšybes. Seneka, gyveno Nerono laikais, buvo žymus filosofas, rašė žmogus, Nerono draugas; nejučia įsitraukia į Nerono planus, dalyvauja jo žiauriuose veiksmuose ir gale pats nusizudo.

Raimundas Kašauskas

Kritikas jį apibūdino kaip ryškų žemaitį, daugelio knygų autorių, savo romanuose, apysakose aprašinėja Džiugo miestą.

Pats autorius irgi neskaitė nieko, tik pakalbėjo, kaip dabar verda gyvenimas. Prisiminė, kaip anksčiau buvo pjudomi vieni su kitais, apdrabstomi purvais. Jie buvo nekalti, juos tokius padarė režimas. Dabar Lietuva yra visiems svarbi, o rašytojams labiausiai nes jie iškelia laiko idėjas, vizijoje parodo ateities gyvenimą, eina ir kovoja. Rašytojai sudėgą dėl Lietuvos. Dabar jie daugiau politikuoja negu rašo, nes padėtis esant labai svarbi.

Pasikeitus sąlygom, daug kas bus kitaip vertinama. Vieni bus visai nurašyti, kiti pastūmėti į priekį. Jau grįžta lietuviai rašytojai, gyvenę Vakaruose, jau jų knygos skaitomos ir ten spausdinamos... Bus leidžiamos naujos knygos apie Lietuvos vargus ir kančias. Anksčiau to nebuvo galima pasakyti, bet skaitytojai suprato, ką mes norime pasakyti, išskaitė tarp eilučių, todėl ir gausiai rinkosi į literatūros vakarus. Dabar pasakysime, ko negalėjo-

me pasakyti. Turėjo daryti tai, kad ir tose sąlygose išliktų Lietuva ir lietuvių kalba. Jau į vaikų darželį buvo įvedę rusų kalbą, o kalba yra pati gyviausia tautos apraška. Bet dabar per tuos metus nušlavėm visą purvą. Pasidarėme geresni, gražesni. Dabar per literatūrą turime išgarsinti Lietuvą.

Poeto žodis

Poetas Kornelijus Platelis gyvena Druskininkuose. A. Krasnovas apibūdiniu, jis anksčiau negalėjo rašyti tai, ką matė. Jo poezija buvo uždara, dabar atsivėrė gyvenimui.

Poetas sumetė keletą žodžių apie save ir paskaitė porą ilgesnių eilėraščių, kurie primena lyrines apyskaitas. Viena vaizdavo, kaip girtuoklės moterys sueina į kapines ir ten girtuokliuoja. Antras eilėraštinis vaizdavo Druksininkų žmonių procesiją, kur jau minimas ir Kristus ir kryžiai.

Eilėraščiai plaukia, banguoja, neša juos ritmas, bet nėra rimo, dažnai fiskuojami žiaurūs ir grubūs vaizdai, rašoma pilku nuobodžiu sakiniu. Poetui publika ilgiausiai plojo.

Užbaigos žodį tarė LRD pirmininkas Paulius Jurkus. Padaryta scenoje keletą nuotraukų su rašytojais, svečiais. Svečius rašytojus pasveikino ir Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir tarė trumpą sveikinimą.

Lijva Lipaitė savo keramikos darbų parodoje Kultūros Židinyje. Nuotr. Dalios Bulvičiūtės

ĮDOMI KERAMIKOS PARODA KULTŪROS ŽIDINYJE

Keramikos darbų parodos Kultūros Židinyje yra retenybė. Keramikos dailininkų čia aplinkui beveik nėra. Keramiką tada reikia atsigabenti iš toliau, o tai nėra taip lengva.

Yra buvę skulptoriaus — keramikos Petro Vaškio parodų, bet jis labiau glaudžiasi prie skulptūros, nei prie keramikos. Jo išstatytos vazos, dekoratyvinės lempos savo formatu jau angažuojasi į skulptūrą. Dar yra

Po to didžiojoje salėje buvo vakaronė, visi galėjo pasikalbėti su rašytojais svečiais, girkšnodami vynelį.

Dailės paroda

R. Lankauskas yra ir dailininkas, buvo atsivežęs ant popieriaus akrilinius dažais tapytus paveikslus. Jis tapo abstrakčiai, dominiuoją kontrastinės ryškios ir degančios spalvos, pabrėžiamas judesys. Paveikslai buvo be rėmų pritvirtinti prie sienos. Publika turėjo laiko susipažinti ir pasikalbėti su dailininku ir rašytoju. Buvo išstatyta apie 15 paveikslų. Buvo ir ne jo, bet jo atvežtų keletą akvarelių. Rašytojo R. Kašausko sūnus irgi yra dailininkas, irgi buvo atvežęs ir išstatęs vieną jo paveikslą.

Posėdžių kambaryje

Už geros valandos Posėdžių kambaryje buvo vaišės, kuriose dalyvavo rašytojai ir svečiai, viso apie 40 žmonių. Pasikalbėta, padraugauta apie porą valandų.

Per literatūros vakarą publikos buvo apie 150.

Tai buvo pirmas susitikimas su rašytojais iš Lietuvos. Miela buvo sutikti juos, padraugauti, palinkėti jiems kuo geriausios sėkmės — išarti naujas tiesias vagas lietuviškuose literatūros dirvonuose.

Pirmadienį, keturi išvyko į Montrealį, iš kur kitą dieną skrido į Lietuvą. Gi R. Lankauskas su žmona dar išvyko pasisvečiuoti į Washingtoną. (p.j.)

Vera Viuu Allik, estė solistė, atliks tarptautinių kompozitorių — Handel, Puccini, Strauss, Rachmaninoff, Tobias, Kurt Weill, esto Evald Aav, Richard Hundley — kūrinis specialime koncerte lapkričio 18, šeštadienį, 8:30 val. vak. Weil Recital Hall (anksčiau vadintoje Carnegie Recital Hall) 154 West 57th St., New York, N.Y. Solistė yra koncertavusi įvairiuose Europos ir Š. Amerikos miestuose, o neseniai grįžo iš koncertinės kelionės po Australiją.

Parodos įvairumas ir įrengimas

Vos įėjus į mažąją Židinio salę, patraukė parodos įvairumas. Ant sienų buvo sukabinti įvairiausi eksponatai. Kelios didelės plokštės, ant kurių pritvirtintos įvairių ilgių keraminės lazdos, sudėtos įvairiais ritmais. Patrauklu, dekoratyvu, tinka papuošti įstaigoms, didesnėms salėms.

Pasieniais ir viduryje buvo sudėtyta įvairiausių dėžių, dėžučių, ant kurių jau stovėjo vazos, vazelės. Panaudota ir Židinio turimi stalai, juos priderinant prie parodos ritmo.

Ant ilgų stalų buvo sudėta daugybė papuošalų, auskarų, mažų vazelių, dėžučių. Ant sienų sukabintos įvairios plokštės. Vienos priminė lenktus kardus, kitos lyg kokie apskriti didelį dubeniukai.

Vazos skyrėsi iš mūsų įprastinių vazų. Daugumoje jos buvo beveik uždarais kaklais, dėmesį patraukė savo silueta ir įvairumu. Tinkamos pastatyti kur ant spintos, lentynose, gėlėm įmerkti netinkamos.

Parodoje buvo ryškių degančių glazūrinių spalvų. Dominavo pilksva pridusinta spalva. Tik arčiau priėjęs, pamatei kad ten yra ir kitų spalvų mažų ruoželiai, kad yra įvairios faktūros žaismo.

Parodą trumpu žodžiu atidarė LMK Federacijos New Yorko klubo pirmininkė dr. Marija Žukauskienė. Pasveikinusi svečius, ji pakvietė kalbėti pačią dailininkę Lijvą Lipaitę.

Lijva yra jaukus būdo dailininkė, papasakojo, kaip ji čia mokėsi, kaip pasisavino technologiją ir kaip mėgsta molį kaip kūrybos medžiagą. Pasakojo apie keramikos technikas, kurias

ji mėgsta, apie aukšto slėgimo, žemo slėgimo techniką, druskos deginimą, "lopynėlius", faktūras ir t.t.

Tuo ir baigtas atidarymas. Tuoj buvo ir vaišės — kava su užkandžiais, vynas. Kitą dieną, sekmadienį, paroda taip pat buvo atidaryta. Šeštadienio vakare didžiojoje salėje buvo Lietuvos Fondo koncertas, tai ir koncerto publikos apsilankė parodoje. Parduota keliolika darbų.

Dailininkė su broliu iš New Yorko išvyko į Chicago, kur lapkričio 4 - buvo jos darbų paroda Jaunimo Centre. Tokią didžiulę parodą, taip pat kraudami, sutalpina į vieną mašiną — "vaną". Iš Los Angeles atvyko per tris dienas. Dabar grįžta rengdami parodas.

Paroda buvo tikrai didžiausia ir turtingiausia keramikos paroda, geriausiai sutvarkyta. Reikia tik pasidžiaugti jaunos kūrybinės dailininkės užsimojimais ir drąsa. Tegu sėkmė lydi ir tolimesnę jos kūrybą. (p.j.)

ELIZABETH, N.J.

Dėkojama visiems, kuris dalyvavo varžybose — Chinese Auction, kurie padovanojo įvairius daiktus, prisidėjo darbu. Speciali padėka rengimo komitetui ir jo nepailstamiems talkininkams. Šv. Vardo draugijos šeimos komunijos pusryčiai Padėkos dienos proga bus lapkričio 19, sekmadienį. Pusryčiams bilietas — 5 dol., vaikai leidžiami nemokamai, jeigu juos palydi vyresnieji.

Mokyklai reikia popieriaus, kurį būtų galima panaudoti spausdinant mimeografo.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis siūlo išseivijos lietuviams naują laikraštį:

"RESPUBLIKA"

"Respublikos" laikraščio prenumerata 1990 metams užsieniu prilimama jau dabar. Lalkraščiai bus slunčiami oro paštu.

Metinė prenumerata 85 dol. metams. Prašoma pridėti nuoširdžią auką.

Užsakymai slunčiami adresu: Sąjūdžio info, 7159 S. Whipple, Chicago, IL, 60629, USA.

"Respublika" prilima visas tautiečių, gyvenančių užsienyje, reklamas ir skelbimus. Visals "Respublikos" platinimo ir skelbimų reikalais kviečiama kreiptis į "Respublikos" atstovę Chicagoje Zitą Dapkutę: Sąjūdžio info, 7159 S. Whipple, Chicago, IL, 60629.

1990 METŲ KELIONĖS LIETUVIAMS

Kellonė iš Montrealio į stebuklingą Švč. Marijos apsišėkimo vietą Meždugoroje, Jugoslavijoje, gegužės 10-19 — \$1365.

Kellonė iš Montrealio arba New Yorko į Šokių ir dainų šventę Vilniuje lilepos 2-15 — \$2165.

Užsirašiusiems 120 dienų prieš išvykimą — \$50 dol. nuolaida ir nemokamas bilietas į vieną šventės koncertą.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis adresu: L. Stankevičius 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Que. Canada H7G 4K7 Tel. 514 669-8834.

Visa pagaminta iš įvairaus molio, nulipdyta, atspausta formoje, arba išžiasta, paskui išdeginta specialioje krosnyje prie įvairios temperatūros.

Parodoje buvo tikrai kokia porą šimtų, o gal daugiau eksponatų, ir visa buvo atgabenta automobiliu (van) iš Los Angeles. Drauge atvežtos ir kitos priemonės, kurių reikia keramikos parodai įrengti.

Toji menininkė — dailininkė keramikė yra Lijva Lipaitė. Jai talkino ir jos brolis skulptorius Juozas Lipas, atvykęs iš Lietuvos pasisvečiuoti pas savo tėvus į Los Angeles.

iš vj sur

— JAV LB Kultūros Tarybos iniciatyva buvo išrūpinta parama būsimai Dainų šventei, kuri bus 1990 metais. Illinois Art Council paskyrė 15,000 dol. paramą. Prašymą parašė žurnalistė Silvija Kučėnaitė-Foti, *American General Dentistry* žurnalo vyriausia redaktorė.

— JAV LB Švietimo taryba praneša, kad nuo lapkričio 1 skelbiami trys jaunimo konkursai: piešinių konkursas (nuo vaikų darželio iki 6 skyriaus), Lietuvos istorinio albumo konkursas (11 - 15 m.) ir rašinių konkursas (15 - 20 m.) Daugiau informacijų bus suteikta lituanistinėms mokykloms ir paskelbta spaudoje.

— Kanados Lietuvių Fondas išsirikino tarybą — pirm. dr. P. Lukoševičius, sekr. Zita Bersėnaitė — Centro Valdybą sudarė: dr. S. Čepas, vicepirm. J. Pleinys, sekr. Vaidotas Vaičiūnas, izd. K. Čepaitis ir narys J. C. Skaistys.

— Petras Steponavičius, Vilniaus Jaunimo teatro aktorius, kuris sėkmingai gydomi Chicagoje, rengia scenai V. Mykolaičio-Putino *Daktaro Gervydo* 4 veiksmų dramą. Šis kūrinys antrą kartą Chicagoje bus parodytas lapkričio 12 Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

— "Aušra", radijo programos, 15 metų veiklos sukaktis bus minima lapkričio 12 Maironio Parke, Worcester, Mass. Programai uoliai vadovauja Edvardas Meilus, Jr.

— Dail. Aleksandras Načajevskis, Vilniaus meno akademijos narys, spalio 22 buvo išstatęs Toronto, Prisikėlimo parapijos parodų salėje, savo aliejinius paveikslus su Vilniaus senamiesčio vaizdais.

— Regina Kučienė, JAV LB Krašto valdybos Švietimo tarybos pirmininkė, dalyvaudama XII tarybos antroje sesijoje, susitiko su Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojais. Išdiskutuoti rūpesčiai, specialiai lietuvių Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą. Susitikimas buvo abipusiai naudingas. Pirmininkė atsivežė ir pademonstravo naujai paruoštas vaizdines priemones bei pratimų knygeles.

— JAV LB Krašto valdybos Švietimo taryba yra išleidusi priešmokyklinio ir darželio amžiaus vaikams *Abėcėlę* ir Algirdo Gustaičio *Algio Trakio* ir *Taksiuko Šleivio* penktąją dalį, pavadintą *Sodininkai*. Tinka pradžios mokyklos mokiniams. Knygeles galima gauti kreipiantis adresu: JAV LB Švietimo tarybą, 2711 West 71st St., Chicago, Ill. 60629.

— Nauji Darbininko skaitytojai: E. Kiddon, Hastings-on-Hudson, N.Y., R. Kubiliūtė, Evenston, Ill. Užsakė kitiems: J. Burgess, Hudson, N.Y. — A. Masaetes, Hudson, N.Y. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojus ir dėkojame naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojus. Naujiems skaitytojams *Darbininko* prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

DĖMESIO!

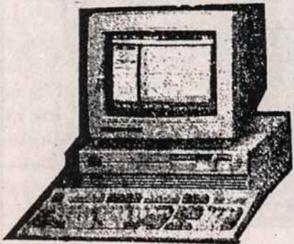
VISIEMS LIETUVIAMS,
KURIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ĮSIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĘ

**TIMURS STORE
JOY – LUD**

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI
(Ivairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoje

ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKOMO APARATAI

PANASONIC M7
COMCORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

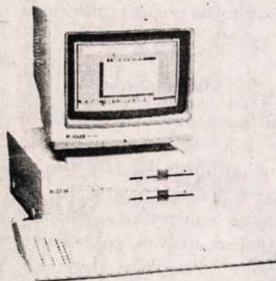
VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI
(Ivairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRIAUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DĖMESIO!

HI TECH COMPUTERS

Our store, the first and only during emigration, sells high quality equipment for business and personal use. We have computers of 30 most famous firms. You will buy in our store only the best electronics; also you will receive professional advice.

We sell all computer components, accessories and programs separately too.

We have a large choice of TVs, Fax, Camcorders, VSRs, shortwave radios, 2-cassette-recorders, phones, answering machines, kitchen supplies, etc., etc.

Special price for computers at 220 V and Pal Secam system electronics which you can use in Lithuania and Europe.

We speak English and Russian

41 W 35th Street, between 5 and 6 Ave., Manhattan,
N.Y.
212 465 - 0621

Dar galima gauti Lietuvos krikščionybės jubiliejaus medalį Darbininko administracijoje. Medalis yra pusantro colio dydžio, antikinės bronzos — kaina 10 dol., pasidabruotas — 40 dol. Persiuntimui pridėti 1 dol.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Švenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir pokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biu-
tenėnių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

LITHUANIAN COOKERY

in English, 316 pages, price 10 dol.

Agreavomės iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plačiu aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 12 dol. Persiuntimas ir Postage 1.50 dol.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

LIETUVOS

1990 DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖ

ĮVYKS LIEPOS 5 - 8 DIENOMIS

Viešbučių vietos jau patvirtintos. Vietos yra ribotos. Viešnagės maršrutai Lietuvoje bus 7, 11 ir 14 dienų.

Norintieji šioje šventėje dalyvauti, galite rezervuoti sau vietą siųsdami \$250.00 į BALTIC TOURS kėlonių agentūrą.

BALTIC TOURS
77 OAK ST., SUITE 4
NEWTON, MA 02164
TEL. 617-965-8080
FAX: 617-332-7781

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN BY L. Dambūnas, A. Klimas, W. R. Schmalstieg. You'll enjoy owning this Grammar and 4 cassettes with an orchestral version of the Lithuanian and USA National Anthems. Grammar — \$18.00. Cassettes — \$30.00. Postage and handling \$1.50. Available at: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lithuanian Cookery, trečioji laida, ką tik išspausdinta pranciškonų spaustuveje Brooklyne. Pirmoji laida buvo išleista 1976 m., antroji — 1980, trečioji — 1989. Knygos kaina 12 dol. Persiuntimui pridedama 1.50 dol. Prisiuntimui pridedama 1.50 dol. Įrišta į plastikinius viršelius, susegta plastikine spirale, patogiu atskleisti ir panaudoti. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniems įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstytas Lietuvos žemėlapis su didvyriais, jūra, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiems. Dėžutė siunčiama visur tik už 14 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTERNATIONAL INDUSTRIES

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS

NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS

LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Atsilyginu už 1989 metus.

Prašau pratęsti prenumeratą 1990 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujėm skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiems kitiems prenumerata — 20 dol. metam.

Sluščiu už prenumeratą \$.....

Už kaiendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Skiriu stambesnę auką 1990 — sukaktuvinių 75 — metų progai

ĮDOMIOS KNYGOS

A. Baranausko, *Profesorius Rakūnas*, romanas, kietais viršeliais. 13 dol.

B. Daunoro, *Čekisto naguose*, kietais viršeliais. 10 dol.

K. Almeno, *Sauja skatikų*, detektyvinis premijuotas romanas. 10 dol.

Juozo Urbšio, *Atsiminimai*. Redagavo P. Narutis. 8 dol.

A. Rubšio, *Islamas — religija, kultūra, valstybė*. 5 dol.

Persiuntimui pridedama po 1 dol. už knygą. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:

Lietuviškas VISA korteles

Pinigines perlaidas

Čekių sąskaitas

Taupymo sąskaitas

Įvairias paskolas

Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuė.....(718) 827-1350
Vienuolynas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.....(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: lapkričio 11, šeštadienį, Korp! Neo Lithuania šventė; lapkričio 12, sekmadienį, 3 v. popiet, Liet. Kat. Moterų Kultūros draugijos literatūrinė popietė, skirta rašytojo Pauliaus Jurkaus kūrybai apžvelgti.

Vyr. skaučių židinio Vilija sueiga kviečiama lapkričio 15, trečiadienį, 7:30 v.v. restorano Baltija patalpose, 85-21 114 St., Richmond Hill, N.Y. Telefonas 846 - 5900.

New Yorko Altas posėdžiavo lapkričio 2, ketvirtadienį. Išrinkta valdyba ateinantiems metams: pirmininkas dr. Jokūbas Stukas, vicepirmininkai Peter C. Wytenus ir Vacys Steponis, sekretorius Apolinaras Vebeliūnas, išdinininkas Petras Ažuolas, valdybos nariai — Daiva Izbickaitė visuomeniniams reikalams, Valdas Anelauskas — korespondentas. Posėdyje dr. Jokūbas Stukas padarė pranešimą apie Amerikos Lietuvių kongresą ir Alto metinį suvažiavimą, kurie vyko Los Angeles. Kalbėta apie Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą, kuris rengiamas vasario 17, šeštadienį, Kultūros Židinyje.

Pranciškonų provincijos vadovybės posėdžiai vyko šią savaitę Kennebunkporto vienuolyne. Iš New Yorko buvo išvykę viceprovincijolas tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, ir patarėjas tėv. Leonardas Andrius, OFM.

Krepšinio komanda "Statyba", atvykusi iš ok. Lietuvos, Amerikoje turės per 10 rungtynių. Pirmosios rungtynės buvo lapkričio 4, šeštadienį, su Monmouth kolegijos komanda Hawks. Salėje buvo iškabinta Lietuvos vėliava ir sugrotas Lietuvos himnas. Rungtynių pasiūrėti buvo suvažiavę nemaža New Jersey lietuvių, kurie su dideliu entuziazmu rėmė "Statybos" komandos žaidėjus. "Statybos" komandos žaidėjai buvo neseniai atvykę iš Lietuvos, išvargę ir rungtynes pralaimėjo 20 taškų skirtumu.

Lietuvos kariuomenės atkūrimas bus paminėtas lapkričio 26, sekmadienį. Pamaldos 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, po jų akademinė dalis tos parapijos salėje. Paskaitą skaitys pulk. leit. Donatas Skučas, bus ir meninė dalis. Minėjimą rengia ramovėnai, šauliai, birutietės.

Korp! Neo Lithuania šį šeštadienį, lapkričio 11, rengia savo metinę šventę, korporacijos įkūrimo 67 metų sukakties minėjimą. 11 val. bus pamaldos pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Po pamaldų priešpiečiai mažojoje K. Židinio salėje. Atitinkamai bus pagerbti vyresnieji filisteriai: Antanas Diržys, Alfonsas Koncė ir Magdalena Ulėnienė-Valaitytė.

New Yorke lankėsi iš Lietuvos atvykę Vaidotas Daunys, *Krantų* žurnalo redaktorius, ir prof. Vanda Zobarskaitė, literatūros istorikė, kuri yra parašiusi ir išleidusi stambų veikalą apie Maiironį. Iš Chicago į New Yorką juos atvežė Jadvyga Damušienė. Jos palydėta, Vanda Zobarskaitė apsilankė ir *Darbininko* redakcijoje ir Religinės Šalpos bei Lietuvių Informacijos Centro įstaiigoje. Iš New Yorko jie dar aplankė dr. Juozą Girmių Bostone ir seselių vienuolyną Putname. Lapkričio 17, penktadienį, jie vėl išvyksta į Chicago.

Alfonsas Koncė, savanoris, buvo sunegalavęs ir savaitę praleido ligoninėje. Iš ligoninės grįžo lapkričio 4.

Irena Banaitienė serga ir jai ligoninėje padaryta vidurių operacija. Ligonė stiprėja ir greitai grįš namo.

Dail. Česlovas Janušas ir jo žmona Veronika tą pačią dieną buvo paguldyti į ligoninę. Dailininkas po kelių dienų grįžo namo, o žmona dar pasiliko ligoninėje.

Dr. Henrikas Lukaševičius, teisininkas, staiga mirė lapkričio 6 St. Petersburg, Fla. Laidojamas lapkričio 9 ketvirtadienį. Buvo 77 metų. Kadaisė ilgus metus gyveno New Yorke. Išėjęs į pensiją, išsikėlė į St. Petersburgą.

Kasos įstaiga bus uždaryta šį šeštadienį ir pirmadienį, lapkričio 10 ir 13, nes visi bus išvykę į metinį tarnautojų seminarą Marco Island, Fla.

Vilniaus futbolo komanda Žalgiris šį sekmadienį 2 v. popiet žais rungtynes prieš Amerikos šiaurės rytų rinktinę Coven Point Stadione, Jersey City. Sporto mėgėjai raginami paremti pasižymėjusią lietuvių komandą.

Literatūrinė popietė rengiama šį sekmadienį, lapkričio 12, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Rengia Liet. kat. moterų kultūros Draugija. Popietė skirta Pauliaus Jurkaus literatūrinei kūrybai nušviesti. Kalbės jį pats, kūrybos ištraukas skaitys ir dailiojo žodžio menininkė Irena Vebliaitienė ir pats autorius, gi muzikas Vytautas Strolia papasakos, kai jo tėvelis, kompozitorius Juozas Strolia sukūrė P. Jurkaus žodžiams giesmę "Kaip grįžtančius namo paukščius". Po programos bus vaišės — šalta bufetinio stiliaus vakarienė su punšo atgaiva. Įėjimas auka — 8 dol. Visuomenė kviečiama atsilankyti.

Šarūnas Marčiulionis, Lietuvos gabus krepšininkas, plačiai aprašomas lapkričio 5, sekmadienio, *New York Times* savaitiniame priede. Savo straipsnį "A Soviet Hoopster in the Promised Land" žurnalistas Peter de Jonge pradeda Šarūną pavadindamas pirmu Sovietų sportininku, pasirašiusiu kontraktą su Basketball Association. Ilgame ir iliustruotame straipsnyje minima ir Šarūno gimimo vieta — Kaunas, jo lietuviškas vertėjas Kalvaitis. Prisimenamas ir kitas lietuvis krepšininkas čempionas Arvidas Sabonis, kuris dabar žaidžia profesionalų komandoje Ispanijoje.

V. Ruginis, *Darbininko* skaitytojas iš New York City, jau ketvirtas metų kaip mokėdamas metinę prenumeratą pridėda ir spaudos puoselėjimui auką. Šiais metais sulaukta 60 dol. Labai atėiū.

Galime atidaryti sąskaitą doleriais jūsų giminėm Lietuvoje. Galės pirkti "dolerinėje" šiuo metu trūkstamų prekių: muilo, aliejaus ir kitko. Romas Pukštys, Transpak, 2638 West 69 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312 436 - 7772.

Reikalingiausių vaistų siuntimas į Lietuvą: Bayer aspirinas, multivitaminai, vaikai vaistai — 65 dol. su pristatymu. Maitinimas. Siunčiame ir receptinius vaistus. Vaistai siunsti paštu draudžiama. Romas Pukštys, Transpak, 2638 West 69 St., Chicago, Ill., 60629. Tel. 312 - 436 - 7772.

Ieško namų apyvokos darbo. Skambinti vakarais po 6 v. 718 592 - 9519.

Parduodamas namas Forest Parkway Woodhavene. Skambinti 718 296-2237.

Darbininko administracijoje galima gauti Šv. Rašto Naująjį testamentą. Su persiuntimu 8 dol. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Parduodami ypatingai gražūs tautiniai drabužiai iš Lietuvos. Vidutinio dydžio. Parduodamas ir vyriškas kostiumas. Žemos kainos. Kreiptis į *Darbininko* administraciją, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Skambinti dienos metu 718 827 - 1351.

EARN MONEY watching TV! \$50,000/yr. income potential. Details (1) 805 687 - 6000. Ext. K-4505.

ATTENTION — GOVERNMENT SEIZED VEHICLES: from \$100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus Buyers Guide. 1-602 - 838 - 8885, Ext. A 6057.

ATTENTION — GOVERNMENT HOMES from \$1 (U-repair). Delinquent tax property. Repossessions. Call 1-602-838-8885. Ext. GH 6057.

ATTENTION — HIRING! Government jobs — your area. \$17,840 — \$69,485. Call 1-602-838 - 8885. Ext. R 6057.

ATTENTION: EARN MONEY READING BOOKS! \$32,000/year income potential. Details. (1) 602-838 - 8885, Ext. Bk. 6057.

Darbininko skaitytojams, kurie dar neužsimokėjo prenumeratos, paskutinėmis dienomis buvo išsiųsti atvirukai su priminimu, kad jau laikas atsilyginti už laikraščio siuntimą. Administracija prašo atsilyginti.

Kalėdinių atvirukų su lietuvišku sveikinimo tekstu galima gauti *Darbininko* administracijoje. Atvirukų yra keletas rūšių. 12 atvirukų su persiuntimu 7 dol. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

A. Antanaitis, prekybininkas iš Kings Park, N.Y., kaip paprastai, mokėdamas metinę prenumeratą, pridėda ir spaudos paramai didesnę auką. Šiais metais gauta 200 dol. Ilgamečiui geradariui didi padėka.

PADĖKA

Pranešame, kad jau išspausdintos lietuviškos knygelės vaikučiams: 1. — Jėzaus gyvenimas, 2. — 10 Dievo įsakymų, 3. — Mano mišų knygelė, 4. — Mano pirmoji maldaknygė, 5. — Rožančius, 6. — Šventasis Raštas.

Šios knygelės buvo išspausdintos seselės Ignės pastangomis ir jau 40,000 egz. per Raudonąjį Kryžių pasiūsta į Suvalkų trikampį ir į Lietuvą.

Šių knygelėlių kaina 2 dol. Amerikoje ir Kandoje. Perkant visas 6 kartų, — 10 dol. Kreiptis į seselę Ignę, Putnam, CT.

Šia proga dėkojame vysk. Pauliui Baltakiui už visokeriopą pagalbą. Dėkojame ir visiems mūsų tautiečiams, kurie atsiliepė ir auka parėmė šį mūsų jaunimui labai svarbų reikalą.

Sielovados Tarybos finansų komiteto vardu Lilė Milukienė

Paulius Jurkus, *Darbininko* redaktorius, ieško savo premijuoto romano "Smilgaičių akvarelė". Kas galėtų šį romaną autoriumi perleisti prieinamomis sąlygomis, prašom rašyti *Darbininko* redakcijai arba skambinti redakcijos telefonu. Autorius turėtų tik vieną egzempliorių ir norėtų suorganizuoti bent vieną atsarginį.

Kas turėtų rašomąją mašinėlę su lietuviškais rašmenimis ir kas galėtų ją prieinamomis sąlygomis perleisti *Darbininko* redakcijai, prašom skambinti redakcijos telefonu.

Daug lietuviškų knygų turi *Darbininko* spaudos kioskas. Jos dažnai skelbiamos *Darbininke*. Pasinaudokime skelbimais ir nusipirkime lietuvišką knygą. Dovanokime ją ir kitiems.

Amerikos legiono salėje Maspeth, N.Y., buvo surengti pietūs. Iš k. John Sapienza — prezidentas, Frederich Schmidt, Jonas Adomenas, vaišių rengimo komiteto pirmininkas, ir dr. Walter Angel — išdinininkas. Pietūs paruošė pats asemblemežas Frederich Schmidt.

Darbininkas ateinančiais metais mini 75 metų sukaktį. Ta proga priimami sveikinimai, kurie bus spausdinami *Darbininke*. Taip pat priimamos ir aukos šios sukakties proga. Rudeniop bus surengtas didesnio pobūdžio renginys su atitinkama programa. Renginiui ir visam minėjimui praversti numatoma sudaryti plačios apimties komitetą.

R. Didžbalis, Linden, N.J., mokėdamas už dvejus metus prenumeratą pridėjo *Darbininkui* palaikyti dar 60 dol. Spaudos rėmšjui dėkojame.

J. Lugauskas iš Woodhaven, N.Y., jau devinti metai prie metinės prenumeratos pridėda ir auką spaudai stiprinti. Šiemet atsiuntė 100 dol. Geradariui nuoširdi padėka.

Ekonomistų grupė, įvairių žmonių ir organizacijų atstovai, iš viso per 30 žmonių, yra atvykę iš Lietuvos. Lapkričio 4, šeštadienį, jie svečiavosi Vandos ir Vytauto Vebeliūnų sodyboje, Locust Valley, N.Y. Jie visi vyksta į Lito bendrovės rengiamą ekonominę konferenciją, kuri bus Marco Island, Fla.

Kalėdų Švenčių ir Naujųjų Metų proga savo draugus ir pažįstamus galite sveikinti per *Darbininką*, pridėdami spaudai paremti auką. Siunčiant sveikinimo tekstą, nelaukite paskutinių dienų, nes paštas veikia gana lėtai ir Jūsų artimieji bei draugai gali nesulaukti Jūsų sveikinimo prieš šventes. Sveikinimo tekstą siųskite adresu: *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITERATŪRINĖ POPIETĖ

rengiama lapkričio 12, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje

PAULIUS JURKUS — jo kūryba ir asmuo

Apie savo kūrybą kalbės pats autorius, jo kūrinių skaitytys dailiojo žodžio menininkė IRENA VEBLAITIENĖ.

Muzikas VYTAUTAS STROLIA papasakos, kaip jo tėvas, kompozitorius Juozas Strolia, sukūrė giesmę P. Jurkaus žodžiams "Kai grįžtančius namo paukščius".

Po programos vaišės — šalta bufetinio stiliaus vakarienė su punšo atgaiva.

Įėjimas — 8 dol. auka.

Popietę rengia ir visus atsilankyti kviečia

LIET. KAT. MOTERŲ KULTŪROS DRAUGIJA

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO

SUKAKTIES MINĖJIMAS NEW YORKE

lapkričio 26, sekmadienį, Apreiškimo parapijoje

11 val. iškilmingos pamaldos už žuvusius kovotojus dėl Lietuvos laisvės

12:30 val. parapijos salėje akademija:

Lietuvos gen. konsulo ANICETO SIMUČIO žodis paskaita — plk. ltn. DONATAS SKUČAS ir meninė dalis, kurioje dalyvaus: akt. TADAS ALINSKAS, muz. GINTARĖ BUKAUSKIENĖ ir stud. ALEKSANDRAS MALDUTIS

Po programos — pabendravimas, kavutė.

Būtų prasminga, kad organizacijos šventėje dalyvautų su vėlavomis.

Įėjimo auka — 5 dol.

Visi maloniai kviečiami!

RENGĖJAI:
NY RAMOVĖNAI, BIRUTIETĖS IR ŠAULIAI-ĖS

L.S.T. Korp! NEO LITHUANIA įkurimo 67-tųjų metų sukakties

MINĖJIMAS

Įvyks lapkričio 11, šeštadienį, Kultūros Židinyje.

Pamaldos už žuvusius, kankintus, Sibiro tremtyje kentėjusius ir žuvusius kolegas bus pranciškonų vienuolyno koplyčioje 11 val.

Po pamaldų — priešpiečiai mažojoje K. Židinio salėje.

Tuo metu atitinkamai bus pagerbti vyresnieji kolegos filisteriai: Antanas Diržys, Alfonsas Koncė, Magdalena Ulėnienė-Valaitytė.

Lietuviškų organizacijų vadovai, visi Korp! Neo Lithuania draugai kviečiami atsilankyti pobūvyje ir pasidalyti mintimis brėkstančios Lietuvos nepriklausomybės reikalais.

Korp! Neo Lithuania New Yorko vieneto valdybos ir filisterių sąjungos vardu

DR J. P. LENKAITIS,
PIRMININKAS